АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2023/08-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Г.Цог-Эрдэнэ Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Altantuyan@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.07 № 5
танай ______________-ны № ______________-т

ӨЛЗИЙТ СУМЫН ЗДТГ-ЫН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ П.НАРАНГЭРЭЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Өлзийт сумын ЗДТГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан “Стандарттай Архангай” арга хэмжээний хүрээнд аймгийн Засаг даргын тамгын газар болон төрийн байгууллагуудад Чанарын удирдлагын тогтолцоо (ISO-9001:2015)-г нэвтрүүлнэ” гэсэн зорилтын хүрээнд Өлзийт сумын ЗДТГазар нь 2022 онд Чанарын менежментийн тогтолцооны ISO стандартыг нэвтрүүлэх гэрчилгээг авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын төсөв захирагч нь 2021 оны 04 дүгээр сарын 19-ны өдрийн б/11 тоот сумын засаг даргын захирамжаар даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчээр томилжээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 4 зорилтын хүрээнд 42 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, хэрэгжилтийг 90 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

003020044

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**10,554,672.10**	**10,555,550.00**
33	**АВЛАГА**	500,000.00	508,799.90
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	8,799.90
335	**Бусад авлага**	500,000.00	500,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	500,000.00	500,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	10,054,672.10	10,046,750.10
354	**Хангамжийн материал**	10,054,672.10	10,046,750.10
35410	Бичиг хэргийн материал	491,310.00	490,950.00
35420	Аж ахуйн материал	6,237,562.10	5,980,000.10
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,325,800.00	3,325,800.00
35470	Бусад хангамжийн материал	-	250,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,582,869,517.97**	**1,847,055,919.19**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,582,869,517.97	1,847,055,919.19
392	**Биет хөрөнгө**	1,571,169,517.97	1,834,998,919.19
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,842,321,526.50	2,084,876,517.50
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(415,880,563.00)	(480,935,309.55)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	216,537,604.00	237,537,604.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(172,009,354.26)	(165,986,270.94)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	80,420,611.40	65,534,465.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,371,783.50)	(25,493,637.18)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	59,871,835.00	39,514,600.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(59,235,741.91)	(38,964,506.95)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	164,693,544.00	219,523,024.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,178,160.26)	(100,607,566.69)
393	**Биет бус хөрөнгө**	11,700,000.00	12,057,000.00
39301	Програм хангамж	750,000.00	750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(150,000.00)	(225,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	11,100,000.00	11,532,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,593,424,190.07**	**1,857,611,469.19**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**46,513.03**	**-**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	46,513.03	-
413	**Өглөг**	46,513.03	-
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	46,513.03	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,593,377,677.04**	**1,857,611,469.19**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,593,377,677.04	1,857,611,469.19
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	430,807,876.17	430,807,876.17
51101	Өмч: - төрийн	430,807,876.17	430,807,876.17
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	440,580,377.90	704,814,170.05
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	440,580,377.90	440,580,377.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	264,233,792.15
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	721,989,422.97	721,989,422.97
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,593,424,190.07**	**1,857,611,469.19**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**430,604,237.00**	**479,908,178.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**25,362,000.00**	**2,467,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	25,362,000.00	2,467,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	25,362,000.00	2,467,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	862,000.00	2,467,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	24,500,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**405,242,237.00**	**477,441,178.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	48,425,337.00	4,507,478.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	18,028,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,342,999.00	2,607,478.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	54,338.00	1,900,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	356,816,900.00	472,933,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	356,816,900.00	472,933,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**533,655,415.43**	**584,126,476.85**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**533,655,415.43**	**579,726,476.85**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	531,016,515.43	525,592,177.10
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	226,272,113.03	244,230,472.25
210101	Үндсэн цалин	226,272,113.03	213,097,773.37
210102	Нэмэгдэл	-	28,297,682.18
210104	Урамшуулал	-	2,835,016.70
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	30,834,760.02	30,485,387.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,785,660.02	20,712,287.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,262,300.00	2,443,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,809,800.00	1,954,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	452,500.00	488,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,524,500.00	4,886,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	33,346,938.00	33,699,293.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,040,000.00	3,407,509.00
210302	Түлш, халаалт	31,186,938.00	30,141,784.00
210303	Цэвэр, бохир ус	120,000.00	150,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	33,553,431.98	32,227,810.00
210401	Бичиг хэрэг	1,750,290.00	2,362,760.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,292,001.90	13,834,050.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,065,000.00	4,519,000.00
210404	Ном, хэвлэл	258,000.00	240,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	880,000.00	4,418,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,308,140.08	6,854,000.00
2105	**Нормативт зардал**	242,000.00	-
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	220,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	22,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,766,000.00	15,293,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,840,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100,000.00	-
210604	Урсгал засвар	9,826,000.00	15,293,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,000,000.00	3,994,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,000,000.00	3,994,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	18,847,859.10	21,046,225.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,163,259.10	21,044,428.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	52,500.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	108,900.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	27,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	486,200.00	-
210807	Газрын төлбөр	10,000.00	1,797.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	174,153,413.30	144,615,689.78
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	66,235,149.90	37,250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	150,000.00	-

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	107,768,263.40	107,365,689.78
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2,638,900.00	54,134,299.75
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,929,400.00	23,195,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	21,695,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,929,400.00	1,500,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	709,500.00	30,939,199.75
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	709,500.00	30,939,199.75
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**-**	**4,400,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	4,400,000.00
221001	Их засвар	-	4,400,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(103,051,178.43)**	**(104,218,298.85)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	230,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	230,000.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(230,000.00)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(103,051,178.43)**	**(104,448,298.85)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**430,549,899.00**	**479,908,178.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**25,362,000.00**	**2,467,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	25,362,000.00	2,467,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	25,362,000.00	2,467,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	862,000.00	2,467,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	24,500,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**405,187,899.00**	**477,441,178.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	48,370,999.00	4,507,478.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	18,028,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,342,999.00	2,607,478.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,900,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	356,816,900.00	472,933,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	356,816,900.00	472,933,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**417,889,899.00**	**472,408,178.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**417,889,899.00**	**472,408,178.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**415,250,999.00**	**418,273,878.25**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	226,225,600.00	244,230,472.25
210101	Үндсэн цалин	226,225,600.00	213,097,773.37
210102	Нэмэгдэл	-	28,297,682.18
210104	Урамшуулал	-	2,835,016.70
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	30,540,500.00	30,540,700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,491,400.00	20,767,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,262,300.00	2,443,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,809,800.00	1,954,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	452,500.00	488,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,524,500.00	4,886,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	33,604,500.00	33,441,731.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,040,000.00	3,407,509.00
210302	Түлш, халаалт	31,444,500.00	29,884,222.00
210303	Цэвэр, бохир ус	120,000.00	150,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	22,734,800.00	32,227,450.00
210401	Бичиг хэрэг	2,000,000.00	2,362,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	16,154,800.00	13,834,050.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,040,000.00	4,519,000.00
210404	Ном, хэвлэл	240,000.00	240,000.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	800,000.00	4,418,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	6,854,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,940,000.00	15,293,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,840,000.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100,000.00	-
210604	Урсгал засвар	10,000,000.00	15,293,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,000,000.00	3,994,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,000,000.00	3,994,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	19,027,599.00	21,046,225.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,342,999.00	21,044,428.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	52,500.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	108,900.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	27,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	486,200.00	-
210807	Газрын төлбөр	10,000.00	1,797.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	69,178,000.00	37,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,028,000.00	37,500,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	150,000.00	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,638,900.00**	**54,134,299.75**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,929,400.00	23,195,100.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	-	21,695,100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,929,400.00	1,500,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	709,500.00	30,939,199.75
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	709,500.00	30,939,199.75
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**12,660,000.00**	**7,500,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**12,660,000.00**	**7,500,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**12,660,000.00**	**7,500,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	12,660,000.00	7,500,000.00
221001	Их засвар	-	4,400,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	12,660,000.00	3,100,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	(12,660,000.00)	(7,500,000.00)
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**430,807,876.17**	**721,989,422.97**	**440,580,377.90**	1,593,377,677.04
D01	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**430,807,876.17**	**721,989,422.97**	**440,580,377.90**	1,593,377,677.04
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**430,807,876.17**	**721,989,422.97**	**440,580,377.90**	1,593,377,677.04
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-

D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	264,233,792.15	264,233,792.15
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**430,807,876.17**	**721,989,422.97**	**704,814,170.05**	1,857,611,469.19

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	475,400,700.00	444,461,500.25	30,939,199.75	93.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	445,400,700.00	440,061,500.25	5,339,199.75	98.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	422,205,600.00	416,866,400.25	5,339,199.75	98.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	244,325,700.00	244,230,472.25	95,227.75	99.96
210101	Үндсэн цалин	244,325,700.00	213,097,773.37	31,227,926.63	87.22
210102	Нэмэгдэл		28,297,682.18	-28,297,682.18	
210104	Урамшуулал		2,835,016.70	-2,835,016.70	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	30,540,700.00	30,540,700.00		100
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,767,600.00	20,767,600.00		100
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,443,300.00	2,443,300.00		100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,954,600.00	1,954,600.00		100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	488,700.00	488,700.00		100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,886,500.00	4,886,500.00		100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	37,194,500.00	33,441,731.00	3,752,769.00	89.91
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,300,000.00	3,407,509.00	892,491.00	79.24
210302	Түлш, халаалт	32,744,500.00	29,884,222.00	2,860,278.00	91.26
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	150,000.00		100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,960,400.00	31,393,400.00	567,000.00	98.23
210401	Бичиг хэрэг	2,362,400.00	2,362,400.00		100
210402	Тээвэр, шатахуун	13,000,000.00	13,000,000.00		100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,530,000.00	4,519,000.00	11,000.00	99.76
210404	Ном, хэвлэл	240,000.00	240,000.00		100
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	4,734,000.00	4,418,000.00	316,000.00	93.32
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,094,000.00	6,854,000.00	240,000.00	96.62
2105	Норматив зардал				
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,643,300.00	15,293,300.00	350,000.00	97.76
210604	Урсгал засвар	15,643,300.00	15,293,300.00	350,000.00	97.76
2107	Томилолт, зочны зардал	4,000,000.00	3,994,000.00	6,000.00	99.85
210702	Дотоод албан томилолт	4,000,000.00	3,994,000.00	6,000.00	99.85
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,341,000.00	19,772,797.00	568,203.00	97.21
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,921,000.00	19,771,000.00	150,000.00	99.25
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00		400,000.00	
210807	Газрын төлбөр	20,000.00	1,797.00	18,203.00	8.99

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,200,000.00	38,200,000.00		100
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,200,000.00	38,200,000.00		100
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,195,100.00	23,195,100.00		100
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,195,100.00	23,195,100.00		100
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,695,100.00	21,695,100.00		100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	1,500,000.00		100
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох				
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг				
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	30,000,000.00	4,400,000.00	25,600,000.00	14.67
	Дотоод эх үүсвэрээр	30,000,000.00	4,400,000.00	25,600,000.00	14.67
221001	Их засвар	30,000,000.00	4,400,000.00	25,600,000.00	14.67
223001	Бусад хөрөнгө				
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	475,400,700.00	444,461,500.25	30,939,199.75	93.49
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ				
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	472,933,700.00	441,994,500.25	30,939,199.75	93.46
132001	Орон нутгийн төсвөөс	472,933,700.00	441,994,500.25	30,939,199.75	93.46
133	ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧДААС				
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	2,467,000.00	2,467,000.00		100
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,467,000.00	2,467,000.00		100
124	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР				
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл				
1	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25	25		
6	Удирдах ажилтан	3	3		
7	Гүйцэтгэх ажилтан	13	13		
8	Үйлчлэх ажилтан	9	9		
24	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ				

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**4,507,478.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,507,478.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,507,478.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	834,050.00
210402	Тээвэр, шатахуун	834,050.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,273,428.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,273,428.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,400,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,400,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	4,507,478.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	4,507,478.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,607,478.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,900,000.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 10,008.8 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрсэн, залруулагдаагүй нийт 2,632.1 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 1,689.7 мянган төгрөгт 2 төлбөрийн акт тогтоож, 942.4 мянган төгрөгт 3 албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөвлөмж өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1. Сумын Засаг даргын нөөц хөрөнгийн 2022 оны зарцуулалтыг анхан шатны баримтаар тулган шалгахад бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 1,000.0 мянган төгрөгөөр албан хаагчдад волейболын өмсгөл худалдан авсан зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн хуулийн 4.1.6, 4.2.1, 8.1, 12.1.4 дэх заалт, Сангийн Сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан "зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

3.1.2. Сумын ЗДТГ-ын даргын 2022.01.20-ны өдрийн Б/03 дугаар тушаалаар сумын Засаг даргын орлогчийн үндсэн цалинг 45,945 төгрөгөөр зөрүүтэй тооцсоноос 1-12 сарын байдлаар 689,744 төгрөгийг дутуу олгосон зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 7.1.6, 57.2.1 дэх заалт болон сумын Засаг даргын 2022.01.03-ны өдрийн Б/01 дугаар захирамжийг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 2001 онд үүссэн 22 жилийн насжилттай 500.0 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй, тайлант жилд НДШ-ийн 8.7 мянган төгрөгийн авлага үүсгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь:Авлагыг бүрэн барагдуулах талаар албан шаардлага хүргүүлэх

3.2.2 Тайлант онд шинээр нэмэгдсэн 120.6 мянган төгрөгийн номыг бараа материалд бүртгэсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4, 5.1.5, 14.4.2 дахь заалт, УСНББОУС 17 стандартыг мөрдөж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

3.2.3 Урсгал засварын зардлаас автомашины сэлбэг хэрэгслийн ebarimt-гүй байхад бэлэн мөнгө хүссэн өргөдлийн дагуу жолоочид 313.0 мянган төгрөгийг олгосон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4, 13.7 дахь заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэх

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.3.1.Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээ бүрэн нөхсөн 56 нэр төрлийн 129 ширхэг 177,240.9 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байгаа бөгөөд хөрөнгийг актлах, дахин үнэлэх зэрэг холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1-д "*Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ*" гэсэн заалтыг мөрдөж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Өлзийт сумын ЗДТГ	1	10,008.8					1	10,008.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Өлзийт сумын ЗДТГ	6	2,632.1	2	1,689.7	3	942.4	1	-	-	-	-	-